

A magyar politikai életnek és a katolikus társadalmi mozgalmaknak egyik kimagasló, nagytekintélyű egyénisége, gróf Zichy János, a Keresztény Néppárt elnöke, az országnak két ízben volt kultuszminisztere, a magyar katolikusok világi vezére Vízkereszt napján, rövid szenvedés után elhunyt. Felsőzados pályafutás után ködött egy köztiszteletben álló politikus, aki közéleti működésében mindig a magyar politika nemes hagyományainak megőrzését tartotta irányadónak. Megnyilatkozásaira megkülönböztetett érdeklődéssel figyelt fel a politikai közvélemény.

Magas kort ért el teljes szellemi frissességben. A múlt év közepén lépett 76-ik életévébe. A mai képviselőházban csupán a felvidéki *Egry Ferenc* és *Putnoky Móric*, a képviselőház háznagya volt idősebb nála. A képviselői mandátum tartamában sem előzte meg Zichyt, csak az aranymandátummal *Putnoky Móric*. *Negyvenhét évvel ezelőtt választották meg első ízben képviselőnek és — az első nemzetgyűléstől eltekintve — azóta megszakítás nélkül volt tagja a képviselőháznak.* Sőt éppen felszados törvényhozói pályáját ünnepelhette volna ebben az esztendőben, mert 1894-ben már helyet foglalt a régi főrendiházban.

Néhány hét előtt még feltűnt tiszteletreméltó alakja a parlamentben. December 1-én emelkedett szellemű beszédben olvasta fel az előbb Keresztény Párt nevet viselő Néppárt deklarációját a megajánlási vitában. Ez volt gróf Zichy János utolsó szereplése a nyilvánosság előtt.

December 27-én délelőtt eszméletlenül találták Zichyt az Andrassy-úti lakásában. Az orvosok agyverőmést állapítottak meg. Hosszabb ideig eszméletlenül fektült, majd javulás következett be állapotában. De az újév második napján újabb agyvérzés érte és eszméletét többé nem nyerte vissza s január 6-án délelőtt be is következett halála. A halálát megelőző napon pápai áldás érkezett Rómából.

Politikai pályája

Gróf Zichy János 28 éves korában, 1896-ban került be a képviselőházba. Hamarosan a Néppárt vezérszónoka, azután elnöke lett. Nemsokára lemondott a párt elnökségéről, mert az akkoriiban a katonai létszámemelés kérdésében kitört obstrukciót nem helyeselte, a pártból is kilépett s egy idő múlva az alkotmánypárthoz csatlakozott. 1910-ben az alkotmánypárt felosztása után a Kluen-Héderváry-kormányban kultuszminiszter lett, de tárcájáról három év múlva a Déry-Lukács perben tett tanuvallomás miatt lemondott. Lemondása után is bentmaradt a munkapártban, a világháború idején azonban Tisza Istvánnal támadt konfliktusa miatt a munka-

pártból is kilépett. A világháború végén Wekerle Sándor kormányában ismét a kultusztarca élére került.

A kommun idején Bécsben részt vett a gróf Bethlen István által vezetett ellenforradalmi mozgalmakban, majd az első nemzetgyűlés feloszlása után életrehívta a Nemzeti Összetartás Klubját, a legitimista érzelmi politikusok tömörítése végett. Az első nemzetgyűlési választáson nem vett részt, de a második nemzetgyűlésnek újra tagja lett. Megalapította a Keresztény Gazdasági Pártot, azután ennek a pártnak a Keresztényszocialista Párttal való fúziója után megalakult Keresztény Gazdasági és Szociális párt elnöke lett. Az ezután következő kormányok idején is a keresztény párt élén állott és pártja vezérszónokaként elhangzott felszólalásai mindig élénk visszhangot keltettek.

A múlt évben, amikor betöltötte 75-ik életévét, az ország katolikus társadalma meleg ünneplésben részesítette Zichy Jánost. Több évtizedes közéleti pályája során sokszor részesült magas kitüntetésben. Valóságos belső titkos tanácsos volt, az aranygyapjas rend lovagja. Számos katolikus társadalmi intézményben viselt vezető tisztséget. Évtizedekig elnöke volt az Országos Katolikus Szövetségnek, országos társelnöke az Actio Catholicának.

Gróf Zichy János holttestét pénteken a Kerepesi-úti temetőben ravalatozták föl. Hétfőn délelőtt fél tíz órakor az Egyetemi templomban *Czapik Gyula* egri érsek ünnepélyes gyászmisét mond. A beszentelési szertartás után az elhunyt politikus korporsóját a gyászmise résztvevői a Nemzeti Múzeum előcsarnokába kísérik. Ott *Serédi Jusztinián* bíboros-hercegprímás újra beszenteli a holttestet, azután a kormány nevében *Szinyei Merse Jenő* kultuszminiszter gyászbeszédet mond. Gróf Zichy János földi maradványait kedden délelőtt Nagylángon a Zichy-sírboltban helyezik örök nyugalomra.

A Kormányzó Ur részvéte

A MTI jelenti: A Kormányzó Ur Öfóméltósága az alábbi részvéttáviratot intézte gróf Zichy János özvegyéhez:

„Özvegy gróf Zichy Jánosné Öngyméltóságának Budapest.

Nagy sajnálattal értesültem gróf Zichy János Öngyméltóságának elhunytáról, aki fél évszázados közéleti működésével a törvényhozásban, a vallási és közoktatásügyi kormányzat élén és a katolikus társadalmi mozgalmak irányításában hiven és önzetlenül szolgálta nemzetét. Előkelő egyéniségének távozásával a magyar közéletet ért súlyos veszteség alkalmából bensőséges részvéteket fejezem ki.

Horthy.“

A miniszterelnök részvéttávirata

Zichy János elhunya országszerte mély részvéteket keltett. *Kállay Miklós* miniszterelnök a következő táviratot intézte gróf Zichy Jánosné palotahölgyhöz:

„A magyar királyi kormányt mélyen átérzett fájdalommal töltötte el az a gyászhir, amely a grófné férjének, nagyméltósága gróf Zichy János belső titkos tanácsos, nyugalmazott miniszter, országgyűlési Kép-

Chlorodont

fogpaszta

vakító fehér fogakról, üde és tiszta leheletről gondoskodik.

Magyar készítmény.

viselőnek, az országgyűlési Keresztény Néppárt oly nagyrabecsült és igen tisztelt elnökének elmulását közölte velünk.

Méltóztassék megengedni, Nagyméltósága Grófné, hogy gyászában a magyar királyi kormányval együtt mély részvétellel és igaz együttérzéssel osztozhassam.

A Megboldogult nemes emléket a magyar nemzet mindenkor kegyelettel fogja megőrizni.“

Részvéttáviratot intézett a miniszterelnök gróf *Esterházy Mór*hoz, a Keresztény Néppárt alelnökéhez is és a kormány nevében kegyeletes szavakkal adott kifejezést a közélet gyászának.

József királyi herceg részvéte

József királyi herceg, tábornagy, a következő részvéttáviratot intézte az özvegyhez:

„Mélyen meghatva, feleségem és én, szívünk mélyéből osztozunk Nagyméltóságod nagy bánatában. Én is megihit régi barátomk vesztetem el a boldogultban, akiért hő imám száll az egek urához.“

Schöppilin Aladár

kritikai irodalmunk válságáról

A Kisfaludy Társaság kiosztotta az 1943. évi Greguss-jutalmat.

Az elnöki megnyitó után *Schöppilin Aladár* olvasta fel a Greguss-bizottság jelentését „Hat év kritikai irodalma“ címmel. Megállapította, hogy kritikai irodalmunk a mélypontra jutott. Az irodalomba az utóbbi időben bevönült a politika, s ezért a kritikaírás veszélyessé vált. Szokatlan, durva hang ütötte fel a fejét és egyre inkább reklámozóvá vált a kritika. A színházi kritikában a régi nyomon haladó kritikusok hangját elnyomja a hangzavar, amely helytelenül tájékoztatja a közönséget. Reméljük, — mondotta *Schöppilin Aladár* —, hogy mindez csak ideiglenes állapot, s ha a háború után visszatérnek a nyugalmasabb napok, mindez elmúlik.

Schöppilin Aladár ezután sorra vette az elmúlt hat esztendő kritikai műveit és azt javasolta, hogy a Társaság az 1943. évi Greguss-jutalmat *Dr. Rédey Tivadarnak* adja ki. A Kisfaludy Társaság a Greguss Bizottság javaslatát elfogadta. *Voinovich* elnök átnyújtotta a kitüntető érmet *Rédey Tivadarnak*.

Könyvekért fizelek:

- 21 köt. Révai lexikon P 700.—
- 4 „ Hóman—Kerényi: Egyetemes tört. P 150.—
- 2 „ Kelemen—Thinemann: Német nagyszótár P 100.—
- 2 „ Sauvageot: Francia nagyszótár P 100.—
- 5 „ Malonyai: magy. nép művész. P 350.—
- 2 „ Zenei lexikon P 50.—
- 28 „ Tolsztoj P 120.—
- 3 „ Proust: Eltűnt idő nyomában P 36.—

Veszek egyes jó könyveket, teljes könyvtárakat a legmagasabb napi áron. Budapestben házhoz jövelek, vidékről a szállítást vállalom.

EHRENREICH LÁSZLÓ

„Vigszínház“ könyvesbolt

V., Szent István-körút 12. Tel.: 111—566.